

Urshult har haft bibliotek i 154 år

Urshult har haft bibliotek i 154 år. Nu har de styrande politikerna i Tingsryds kommun beslutat att fyra bibliotek ska läggas ner, Konga, Linneryd, Väckelsång och Urshult. På något sätt har de styrande inte fattat att Tingsryds kommun är en glesbygdskommun, att man också måste satsa på glesbygden och inte utarma kulturen där totalt.

Många av styrelseledamöterna har urshultsgener i många generationer, jag själv har det sedan 1775, fem generationer tillbaka. Det är nog flera i styrelsen som har urshultsgener längre tillbaka än jag, så nu när det blev allvar trädde dessa våra gener fram. Det var då som Klas Samuelsson kom på den geniala idén, det stora rummet i sockenstugan använder vi ju inte mer än två gånger per år. Klas fortsatte med att säga att det var ju här det hela började. 1862 startade Urshults socken ett sockenbibliotek (sedermera folkbibliotek) just här. Kommunen anslog hälften av pengarna från hundskatten till inköp av böcker. Sockenstugan uppfördes 1846-1847 med anledning av den obligatoriska folkskolans införande i vårt land 1842. I sockenstugan fanns förutom skolsalar också Urshults sparbank med bankvalv och allt, som hade startats 1840 samt lokal för sockenstämman och från 1862 även sockenbibliotek. Även Urshults sockens brandstodsbolag som bildades 1866 fanns i sockenstugan. I 1734 års lag formulerades bestämmelser om brandstod och skyldighet att upprätta häradsföreningar (brandstod betyder stöd åt brandskada).

Sockenstugan, som ligger i närheten av Urshults kyrka och biblioteket var en-

Första lasten med böcker kommer till föreningsbiblioteket. Foto: Gunnar Andersson.

Föreningsbiblioteket växer fram i sockenstugan. Foto: Gunnar Andersson.

dast öppna på söndagar efter högmässan. Predikningarna var på den tiden mycket långa, det var nog inte ovanligt att högmässan varade i 3-4 timmar. Tänk de besökare som kom från södra delen av

socknen, vilket betyder en och en halv mils vandring om man inte hade häst och vagn. Om man skulle vandra denna sträcka bör det ha tagit omkring 3 timmar, så högmässan 4 timmar, biblioteket

Styrelsen river belysningen på Urshults bibliotek. Foto: Gunnar Andersson.

Urshults bibliotek är snart tomt. Foto: Gunnar Andersson.

Klart för utlåning. Foto: Ingvar Johannesson.

½ timme och så vandring hem 3 timmar. Det betyder totalt 10,5 timmar, något som är svårt för oss att ta in.

Det dröjde länge, innan föreningslivet slog rot i Urshult. I början av 1900-talet mötte det starkt motstånd från kyrkligt håll, dominerat av kyrkoherden C. W. Widerström (1876-1913). Men man lyckades starta Urshults föreläsningssanstalt 1920. Många utanför Urshult förvånade sig över att det gick att driva en föreläsningssällskap i en så starkt konservativ och högkyrklig bygd. Urshults föreläsningssällskap startade ett föreningsbibliotek i slutet av 1920-talet, det hade man i Bygdestugan som Urshults Bygdgille uppförde 1929 (det som i dag heter fiskestugan). Även Urshults JUF: avdelning drev föreningsbibliotek i sin nybyggda bygdegård i början av 1930-talet. Lite längre fram så lyckades man slå ihop de tre biblioteken och man kom överens om att det skulle skötas en vecka av någon från folkbiblioteket, nästa vecka av en från Urshults föreläsningssällskap och nästa vecka av någon från Urshults JUF: avdelning. Senare övergick det i kommunal regi.

Det är väl inte så konstigt att Hembygdsföreningen Gamla Urshults styrelse tyckte att nu har det gått för långt! Har Urs-

hult haft bibliotek i 154 år och ett tag till och med tre bibliotek, så skall det finnas någon form av bokutlåning i Urshult. Hur går vi nu till väga? Hembygdsföreningen Gamla Urshult äger inte sockenstugan, det gör Tingsryds kommun. Vi har bara ett nyttjanderättsavtal fram till september 2022 där det står att sockenstugan endast får användas för föreningsändamål. Vilket betyder att de som vill låna böcker måste vara medlemmar i Hembygdsföreningen Gamla Urshult. Vad bra, då får

vi kanske lite mer medlemmar! Vi utlyste ett möte 2016-10-30 för allmänheten. Det kom mycket folk och alla var positiva till Klas' idé (det finns en film från mötet på www.h-g-u.se). Biblioteken i Urshult och Konga stängdes 2016-10-31. Vi utsåg en kommitté som skulle diskutera med den från kommunen som skulle ha hand om nedläggningen av de 4 biblioteken (Linneryd och Väckelsång stängdes 2016-12-31) och han var mycket tillmötesgående. Först skulle de kommu-

Glada besökare invigningsdagen. Foto: Ingvar Johannesson.

Föreningsbiblioteket växer fram. Foto: Gunnar Andersson.

nala förvaltningarna ta vad de behövde och från den 21 november och fem dagar framåt fick föreningar i kommunen ta vad de ville. Så det blev några hektiska dagar för styrelsen.

Det blev ca 60 flyttlådor plus en massa bokhyllor. Vi körde med tre bilar, två av dem hade släp. Sedan var det dags att montera ihop bokhyllorna, skruva upp armaturen och sätta upp böckerna i rätt ordning. Allt gick bra och onsdagen den 28 december invigde vi det mellan kl 17.00-19.00. Det kom lagom mycket folk, mellan 25 och 30 personer och det lånades en hel del böcker. I fortsättningen är det öppet onsdagar 17.00-19.00 och

söndagar 14.00-16.00 och du måste vara medlem i Hembygdsföreningen Gamla Urshult för att få låna, det kostar ju bara 100 kr/år.

I början av 1900-talet hade Urshult en präst som satte sig emot bildandet av alla sorters ideella föreningar utom skytteförening, och 2016 har vi problem med kommunalpolitiker som vill utarma kulturen i Urshult. Det sägs i TV att några som går ut grundskolan i dag inte kan läsa. Här i Urshult har vi folk som vill läsa men kommunalpolitikerna tycker inte det är så viktigt.

Men visst är dessa lokaler ett steg tillbaka

i jämförelse med det kommunala biblioteket, här finns t.ex. ingen toalett och inte full värme. Utlåningen är inte öppen för allmänheten utan endast för medlemmar men det finns trots allt en bokutlåning kvar i Urshult och det är vi stolta över!!

Gunnar Andersson

Alla fakta är hämtade från Urshults krönika 1940-2016.

Föreningsbiblioteket öppnar och Klas informerar Kajsa och Gunnel. Foto: Gunnar Andersson.

**Hembygdsföreningen
Gamla Urshult**

öppnar
FÖRENINGSBIBLIOTEK
i sockenstugan

Onsdag 28/12 kl 17-19

Öppettider:
Varje onsdag 17-19 och söndag 14-16 (ej nyårsdagen)

OBS! Du måste vara medlem för att få låna. Medlemsavgiften kostar endast 100 kr/år. (Löser du nu, gäller det även 2017)

Välkommen!